

Katowice, 16 czerwca 2025 r.

dr hab. Mariusz Fras, prof. UŚ

Instytut Nauk Prawnych

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytet Śląski w Katowicach

RECENZJA

sporządzona w postępowaniu habilitacyjnym dr. Jarosława Stasiaka, obejmująca ocenę osiągnięcia naukowego oraz istotnej aktywności naukowej zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571).

I. Uwagi wstępne

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571) do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która: 1) posiada stopień doktora; 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny; 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym powinna obejmować ocenę czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tj. czy stanowią one znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny (art. 221 ust. 8 ww. ustawy).

Poniżej podano odrębną ocenę zarówno wskazane przez Habilitanta osiągnięcia naukowe, jak i pozostałą aktywność naukową dr. Jarosława Stasiaka.

II. Ocena monografii pt. „Pozew i powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym”

1. Uwagi ogólne

Kryteria dokonywanej oceny merytorycznej dorobku naukowego Habilitanta określają przepisy art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Z punktu widzenia przytoczonej regulacji mogę stwierdzić, że dostarczona mi dokumentacja pozwala na sformułowanie oceny zarówno związanej z merytorycznymi kryteriami, jak też w zakresie przedstawienia danych liczbowych, w tym danych naukometrycznych.

Z autoreferatu Habilitanta wynika, że jako swoje osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej – nauki prawne, uzasadniające ubieganie się o stopień doktora habilitowanego traktuje monografię pt. „Pozew i powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym”, Warszawa 2024, wyd. Wolters Kluwer Polska.

Zadaniem recenzenta jest zatem ustalenie czy ww. osiągnięcie naukowe Habilitanta rzeczywiście stanowi „znaczny wkład” w rozwój dyscypliny – nauki prawne. Na tak sformułowane pytanie już na wstępie udzielam odpowiedzi pozytywnej. Stanowisko to uzasadniam w dalszej części recenzji.

2. Uwagi szczegółowe

2.1. Wybór tematu i cel monografii

Monografia stanowi pierwsze w polskim piśmiennictwie kompleksowe, monograficzne opracowanie dotyczące instytucji powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Habilitant zidentyfikował lukę badawczą i wskazał, że publikacja dra Daniela Jakimca pt. „Powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym” ma znacznie węższy charakter i poświęcona została wybranym aspektom procesowym związanych z opisywanym powództwem.

Podstawowym założeniem badawczym ocenianej monografii jest weryfikacja, czy obecna regulacja umożliwia skuteczną ochronę tych praw w postępowaniu sądowym. To zagadnienie Habilitant zestawiał z aspektem zgodności przepisów regulujących postępowanie w sprawie uzgodnienia treści księgi wieczystej z art. 6 ust. 1 EKPCz oraz art. 1 Protokołu nr 1 do EKPCz.

Autor podkreśla bowiem, że w orzecznictwie sądowym obserwuje się rozbieżności dotyczące różnych aspektów realizacji powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

W monografii wyodrębniono także cele szczegółowe, a to m.in. 1) analiza historyczno-prawna rejestrów praw i obowiązków związanych z nieruchomościami; 2) analiza niejednolitej ujmowanej natury i charakteru prawnego powództwa; 3) analiza zagadnienia konkurencyjności pomiędzy powództwem o uzgodnienie treści księgi wieczystej a innymi procedurami, które mogą prowadzić do zmiany jej treści; 4) analiza konstrukcji żądania pozwu z perspektywy zasady dyspozycyjności postępowania cywilnego i ochrony interesu publicznego; 5) analiza kręgu podmiotów uprawnionych do udziału w postępowaniu; 6) analiza przebiegu postępowania oraz nietypowych sytuacji procesowych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnienia spójności systemowej oraz zakresu swobody ustaleń sądu cywilnego; 6) ustalenie czy (i na ile) trudności z ujawnieniem wyroku w księdze wieczystej — wynikające z konstrukcji postępowania wieczystoksięgowego — wpływają na skuteczność badanej instytucji.

Wyniki przeprowadzonych badań doprowadziły Habilitanta do odpowiedzi na postawione pytania badawcze oraz umożliwiły sformułowanie celnych postulatów *de lege ferenda*.

2.2. Zastosowane metody badawcze

Ze względu na charakter prowadzonych badań i wskazany cel monografii, wykorzystano w niej przede wszystkim stosowaną w naukach prawnych metodę dogmatyczną. Autor przedstawił sposób zastosowania tej metody, wskazał zakres przedmiotowy opracowania, sformułował założenia stanowiące punkt wyjścia do dalszych rozważań i wyjaśnił przyjętą przez siebie terminologię. Autor dokonał omówienia obowiązujących regulacji prawnych, prawidłowo stosując narzędzia wykładni prawa. W toku rozważań szczególne znaczenie nadano analizie orzecznictwa – zarówno Sądu Najwyższego, jak i sądów powszechnych. Autor nie ograniczył się przy tym do przytoczenia konkretnych rozstrzygnięć, lecz dokonał ich pogłębionej wykładni oraz krytycznej oceny, wskazując na występujące w praktyce rozbieżności interpretacyjne oraz problemy systemowe, które mogą utrudniać skuteczne stosowanie badanej instytucji. Odnosząc się do doboru literatury, Autor w swoich rozważaniach sięgał nie tylko po opracowania polskie, ale także zagraniczne. Na uwagę zasługują prezentowane w monografii wyniki badań empirycznych oraz opinie praktyków wskazujące na problemy z efektywnym wykorzystaniem badanej instytucji.

3

W monografii zastosowano również metodę historyczną, która pozwoliła na ukazanie genezy oraz ewolucji instytucji powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Analiza historyczna objęła zarówno rozwój rejestrów publicznych dotyczących nieruchomości, jak i zmiany w funkcji, roli oraz celach ksiąg wieczystych na przestrzeni lat – od czasów, gdy pełniły one głównie funkcję fiskalną i kontrolną, aż po współczesne rozumienie ich jako narzędzia służącego zapewnieniu pewności obrotu prawnego. Uwagi historyczne pozostają w dobrej proporcji do całości opracowania, ich charakter zakwalifikować należy jako wprowadzający względem całości rozważań.

Uzupełnieniem metody dogmatycznej i analizy empirycznej było zastosowanie metody porównawczej (metody prawnoporównawczej). Autor właściwie zidentyfikował potrzebę odwołania się do rozwiązań funkcjonujących w innych systemach prawnych, zwłaszcza w tych, które należą do kręgu kulturowo-prawnego zbliżonego do polskiego. Wybór porządków prawnych podlegających analizie nie był przypadkowy – został poprzedzony uzasadnieniem ich relewancji dla przedmiotu badań. Metoda porównawcza pozwoliła na uchwycenie wspólnych tendencji w zakresie uregulowania powództw zmierzających do aktualizacji stanu rejestrów publicznych, a także na identyfikację rozwiązań alternatywnych, które mogłyby stanowić inspirację dla ewentualnych zmian legislacyjnych w polskim porządku prawnym.

Zastosowanie metod dogmatycznej, empirycznej i porównawczej umożliwiło autorowi przeprowadzenie kompleksowej i wielopłaszczyznowej analizy badanej instytucji, co w efekcie zaowocowało wypracowaniem przemyślanych, pogłębionych wniosków badawczych oraz propozycji *de lege ferenda*.

2.3. Struktura i zawartość monografii

Struktura monografii jest typowa dla tego rodzaju opracowań. Praca liczy 223 strony i została podzielona na osiem rozdziałów. Nadto, wyodrębniono wykaz skrótów, wstęp, wykaz literatury oraz podsumowanie i postulaty *de lege ferenda*. Na uwagę zasługuje załączenie do monografii wzorów pism procesowych (pozew o uzgodnienie treści księgi wieczystej oraz odpowiedź na pozew), implementujących w praktyczny sposób tezy postawione w przygotowanym opracowaniu.

We wstępie Autor uzasadnił podjęcie prowadzonych badań, wskazał cele oraz wykorzystywane metody.

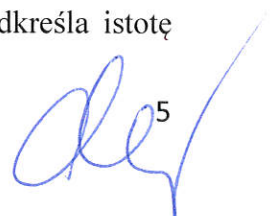
W rozdziale I (Rejestracja stanu prawnego nieruchomości w ujęciu historycznym i międzynarodowym) autor dokonał historycznej analizy rozwoju systemów rejestracji praw i obowiązków, ze szczególnym uwzględnieniem nieruchomości. Autor wskazuje, że rejestry te początkowo służyły wzmocnieniu władzy świeckiej i duchownej, a wraz z rozwojem instytucji państwa stały się powszechne. Już w średniowieczu rejestry zaczęły wykonywać funkcję prawną, zaś w XIX wieku, wraz z rozwojem instytucji hipoteki, nastąpiła powszechność i masowość rejestracji praw. Autor podkreśla, że w demokratycznym państwie prawnym, za cel istnienia rejestrów uznać należy rolę wspierającą uczciwie postępujące podmioty, którym dostarczane są gwarantowane przez władzę publiczną informacje o stanie prawnym nieruchomości.

W rozdziale II (Regulacja powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym w dekrete – Prawo rzeczowe. Rys historyczny instytucji) Autor analizuje już historię samej instytucji powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Rozdział zawiera szczegółowy opis doświadczeń funkcjonowania tej instytucji z czasów II RP, a także wpływu prawa państw zaborczych na jej kształtowanie. Zdaniem Autora, prace legislacyjne, które wówczas rozpoczęto, doprowadziły do ukształtowania się tej instytucji w obecnej formie.

Rozdział III (Usunięcie niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej na podstawie art. 10 u.k.w.h. – charakter powództwa) został poświęcony charakterystyce instytucji powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej, jej celom i założeniom. Autor analizuje przesłanki zasadności powództwa oraz definicja stanu prawnego, który miałby podlegać korekcie. Druga część rozdziału zawiera podbudowę teoretyczną pod dalsze rozważania. Przedstawione zostały poglądy dotyczące charakteru prawnego powództwa, co ma daleko idące konsekwencje praktyczne (np. z zakresu legitymacji procesowej czynnej).

W rozdziale IV (Powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej a inne postępowania) Autor zawarł rozważania dotyczące wyboru odpowiedniej ścieżki ochrony prawnej, gdy możliwe jest osiągnięcie efektu w postaci usunięcia wadliwej treści księgi wieczystej w innych postępowaniach – procesowym, nieprocesowym czy administracyjnym, a także w drodze czynności materialno-technicznej.

Rozdział V (Sformułowanie żądania pozwu w powództwie z art. 10 ust. 1 u.k.w.h.) został poświęcony technice formułowania roszczenia w pozwie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Autor w sposób szczególny podkreśla istotę

5

zasady dyspozycyjności i zgodności z ogólnymi zasadami prowadzenia ksiąg wieczystych. W rozdziale tym omówione zostały granice działania sądu rozpoznającego sprawę.

W rozdziale VI (Strony postępowania z art. 10 ust. 1 u.k.w.h. i jego przebieg) dokonana została analiza zagadnienia legitymacji procesowej czynnej i biernej w postępowaniu o uzgodnienie treści księgi wieczystej. Autor podkreśla, że od ogółu postępowań cywilnych wyróżnia go znacznie częstsze występowanie po jednej ze stron procesowych więcej niż jednego podmiotu. Autor stawia bowiem tezę o konieczności udziału współwłaścicieli nieruchomości po stronie pozwanej. W tej części pracy przedstawiono także wyniki badań dotyczących aktywności podmiotów na prawach strony w tym procesie oraz zasad dotyczących postępowania dowodowego i zabezpieczającego.

Rozdział VII (Orzeczenie w procesie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym i jego realizacja) dotyczy końcowego etapu procesu, czyli wydania orzeczenia i jego ujawnienia w księdze wieczystej. Autor podkreśla, że prawomocny wyrok musi skutkować zmianą treści księgi i opisuje, jak powinna wyglądać treść takiego orzeczenia, jego egzekucja i skutki dla sądu wieczystoksięgowego.

W rozdziale VIII (Analiza prawnoporównawcza) Autor przeprowadził komparatystyczną rozwiązań prawnych dotyczących rejestrów nieruchomości w innych krajach. Szczególna uwaga została poświęcona regulacji niemieckiej, która została recypowana do prawa polskiego. Ponadto, Autor omawia osobliwości systemów austriackiego, szwajcarskiego, francuskiego, holenderskiego oraz czeskiego.

Zakończenie monografii zawiera wnioski końcowe z przeprowadzonej analizy, a także postulaty *de lege ferenda*.

2.4. Ocena wniosków z analizy

W recenzowanej monografii Autor podjął się trudnego i wymagającego zadania, opracowania kompleksowej analizy instytucji powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Wnikliwa analiza aktów prawnych, poglądów doktryny, często sprzecznych ze sobą poglądów judykatury, Autor we właściwy sposób zidentyfikował kluczowe problemy badawcze związane z omawianą instytucją. Uwzględnił przy tym praktykę stosowania tej instytucji.

W sposób szczególny zwracam uwagę na wyróżnienie w monografii czterech głównych przesłanek uzasadniających wytoczenie omawianego powództwa, wyróżniających je spośród

innych powództw regulowanych w prawie polskim. Stanowi to nowatorski wkład Autora w dotychczasowy dorobek doktryny i ocenić należy jako szczególną wartość naukową przedstawionej monografii. Autor dokonał również rozróżnienia pomiędzy różnymi, dostępnymi procedurami ochrony prawnej przez podmiot dążący do uzyskania zgodności treści księgi wieczystej.

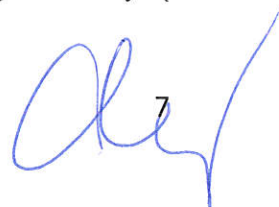
Na bardzo pozytywną ocenę zasługuje przedstawiona przez Autora idea „życzliwej wykładni” żądania pozwu. Jest to autorska koncepcja zrównoważonego podejścia do zasady dyspozycyjności procesu cywilnego z jednej strony oraz interesu publicznego z drugiej.

Autor monografii ukazuje istotne informacje statystyczne na temat roli instytucji publicznych, takich jak prokuratura oraz Rzecznik Praw Obywatelskich, w procesach dotyczących uzgadniania treści księgi wieczystej (rozdział VI). Podkreślił przy tym ich minimalne zaangażowanie. Stawia przy tym tezę o konieczności dalszego utrzymywania obecnego, fundamentalnego założenia opisywanej instytucji, czyli połączenia indywidualnego interesu prawnego powoda z ogólnym interesem społecznym w istnieniu zgodnych z rzeczywistością treści ksiąg wieczystych.

Całość pracy została zakończona przekonującymi wnioskami *de lege ferenda* w sprawie nowelizacji przepisów dotyczących omawianej w monografii instytucji. Jednym z pozytywnie ocenianych przez Autora pomysłów jest recepcja z prawa austriackiego terminów zawitych na wystąpienie z powództwem o uzgodnienie treści księgi wieczystej pod rygorem utraty tego prawa po określonym czasie. Prowadziłoby to do zdyscyplinowania uprawnionych podmiotów, a pośrednio także do odciążenia sądów.

3. Uwagi formalne

Warstwę językową monografii należy ocenić pozytywnie. Nie dostrzegłem w pracy jakichkolwiek poważnych wadliwości językowych, w tym stylistycznych, gramatycznych czy ortograficznych. Autor posługuje się zrozumiałym, przejrzystym językiem, co ułatwia śledzenie toku prowadzonych rozważań. Konstrukcja monografii jest jasna i logiczna. Jej zaletą pozostaje jednak nie tylko język, ale także kultura słowa i polemiki naukowej. Z kolei jasność i prostota słowa nie kłóci się z bogactwem treści i precyzją przekazu. Wywody prowadzone są w sposób zrozumiały. Zakres literatury przedmiotu ocenić należy pozytywnie, gdyż zawiera odwołania nie tylko do polskiego piśmiennictwa, ale także zagranicznych pozycji. Autor sięgnął do najważniejszych opracowań polskiej i obcej doktryny powiązanych z problematyką monografii.

Integralną część recenzowanej monografii stanowią dołączone do niej wzory pism procesowych – pozew o uzgodnienie treści księgi wieczystej (wzór 1) oraz odpowiedź na pozew (wzór 2). Pozytywnie oceniam przełożenie wyników przeprowadzonych badań o charakterze teoretycznym na aspekt praktycznego stosowania prawa. Jednakże, dokonując oceny przygotowanych wzorów pod kątem formalnym, zwracam uwagę na fakt, że wzór nr 1 nie spełnia wymogów stawianych przez art. 128¹ k.p.c. Zgodnie z przywołanym przepisem, pismo sporządzone przez profesjonalnego pełnomocnika powinno zawierać wyraźnie wyodrębnione oświadczenia, twierdzenia oraz wnioski, w tym wnioski dowodowe. Co istotne, wnioski dowodowe zgłoszone tylko w tym uzasadnieniu, nie wywołują skutków, jakie ustawa wiąże ze zgłoszeniem ich przez stronę. Tym samym, Autor nieprawidłowo sformułował wniosek dowodowy w petitum pozwu, wnosząc o „dopuszczenie dowodów z dokumentów dołączonych do pozwu”. Ponadto, zgodnie z art. 128 k.p.c., do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom. Odpis pozwu nie został wymieniony w załącznikach (art. 126 § 1¹ k.p.c.). Nie został spełniony także wymóg z art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. Powyższe nie wpływa jednak na ocenę merytoryczną monografii.

4. Uwagi końcowe i podsumowanie oceny monografii

Podsumowując uwagi dotyczące monografii dr. Jarosława Stasiaka pt. „Pozew i powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym”, należy ją uznać za opracowanie prawidłowo skonstruowane, wnikliwie, nowatorskie i kompleksowe. Monografia ta zawiera analizę naukową zagadnienia powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, obejmującą zarówno jego podstawy materialnoprawne i procesowe, jak i praktyczne problemy związane z jego stosowaniem w polskim porządku prawnym. Tym samym uzupełnia lukę badawczą istniejącą w tym zakresie. Ponadto – oprócz potwierdzenia szerokiej wiedzy Autora z zakresu postępowania cywilnego i zagadnień prawa wieczystoksięgowego – stanowi wyraz umiejętności dobierania celnych przykładów z praktyki funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce oraz innych porządkach prawnych.

Habilitant właściwie zilustrował złożony charakter omawianych zagadnień teoretycznych i przełożył je na praktykę stosowania prawa, przygotowując także wzory pism procesowych, uwzględniające wyniki przeprowadzonych badań. Stanowi to potwierdzenie bardzo dobrze rozwiniętego warsztatu naukowego Habilitanta. Monografia przedstawiona przez Habilitanta stanowi kompendium wiedzy na temat określony jej tytułem. Dostrzegalne

jest, że jej przygotowanie poprzedziły gruntowne badania, zaś Habilitanta można uznać za znawcę zakreślonej przez siebie problematyki – także z praktycznego punktu widzenia.

Nie ulega wątpliwości, że wysiłek Habilitanta przyniósł nie tylko świetny efekt analityczny, ale także zestaw cennych wniosków, postulatów oraz gotowych rozwiązań problemów związanych z powództwem o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Opracowanie to ma dużą wartość praktyczną. Tytułowej tematyce nie poświęcono odrębnej, kompleksowej monografii. Nie bez znaczenia jest także to, że w opracowaniu uporządkowano i usystematyzowano dotychczas niedostatecznie opracowany naukowo i nierozpoznany szerzej obszar badawczy. Monografia otwiera pole do dalszych rozważań w doktrynie postępowania cywilnego.

Ogólna ocena poziomu recenzowanej monografii jest wysoka, dlatego stwierdzam, że stanowi ona podstawę dla uzyskania przez Habilitanta stopnia naukowego doktora habilitowanego.

III. Ocena aktywności naukowej Habilitanta

1. Pozostała aktywność publikacyjna

Oprócz omówionego osiągnięcia naukowego, efektem naukowej aktywności dr. Jarosława Stasiaka należy zaliczyć także inne publikacje zawarte we wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. W działalności naukowej Habilitanta można wskazać jeden główny obszar badań – szeroko rozumiane postępowanie cywilne – oraz kilka dodatkowych, wśród których wyróżniają się prawo administracyjne ustrojowe oraz problematyka praw człowieka.

Habilitant jest m.in. autorem monografii „Zwolnienie od kosztów sądowych”, będąca wynikiem opublikowania rozprawy doktorskiej. Kolejną monografią jest „Skarga nadzwyczajna w postępowaniu cywilnym” – jedyna w ówczesnym piśmiennictwie poświęcona wyłącznie nowo wprowadzonej instytucji skargi nadzwyczajnej.

Habilitant wykazuje się obecnością swoich publikacji w obiegu międzynarodowym, szczególnie w okresie poprzedzającym uzyskanie stopnia naukowego doktora. Już we wczesnej fazie kariery naukowej podjął wysiłek publikowania poza granicami kraju, co należy ocenić jako przejaw ambicji i otwartości na standardy międzynarodowe. Jednak analiza danych zawartych we wniosku habilitacyjnym oraz w autoreferacie pozwala stwierdzić, że po uzyskaniu stopnia doktora aktywność ta uległa wyraźnemu ograniczeniu.

9

W okresie po obronie doktoratu Habilitant opublikował łącznie 18 recenzowanych prac naukowych, spośród których jedynie dwie ukazały się w obiegu międzynarodowym. Skala obecności Habilitanta na forum międzynarodowym jest ograniczona, zwłaszcza biorąc pod uwagę jego wcześniejsze doświadczenia i kompetencje w tym zakresie.

Dostrzegalna jest jednak wyraźna przerwa w działalności publikacyjnej, która – według przedstawionych dokumentów – trwała ok. 7 lat. Publikacje wskazane we wniosku pochodzą głównie z lat 2016–2024, co oznacza, że przez znaczną część okresu po doktoracie (ok. 2009–2018) dorobek publikacyjny Habilitanta był niewielki lub nie był przedstawiony w niniejszym postępowaniu. Luka ta wpływa na ocenę ciągłości rozwoju naukowego. Z punktu widzenia oceny dorobku habilitacyjnego, istotne jest nie tylko skumulowanie osiągnięć w określonym czasie, lecz także wykazanie systematyczności oraz zdolności do trwałego uczestnictwa w dyskursie naukowym – zwłaszcza w kontekście środowisk międzynarodowych.

2. Osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne oraz działania na rzecz popularyzacji nauki

2.1. Praca dydaktyczna

Habilitant współtworzył i w dalszym ciągu rozwija nowy ośrodek naukowy – Akademię Piotrkowską. W działalności dydaktycznej był promotorem ok. 60 prac dyplomowych. Obecnie prowadzi zajęcia z postępowania cywilnego, sądowo-administracyjnego i prawa nieruchomości, a wcześniej – również z wielu innych gałęzi prawa prywatnego i publicznego na różnych kierunkach studiów, w zależności od potrzeb kadrowych uczelni.

Habilitant wykazuje się systematyczną i różnorodną aktywnością dydaktyczną oraz organizacyjną w szkolnictwie wyższym. W 2014 roku oraz w latach od 2017 do 2018 prowadził zajęcia dydaktyczne z zakresu prawa prywatnego i administracyjnego w Wyższej Szkole Informatyki i Umiejętności w Łodzi. Od 1 października 2018 r. związany jest z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach, gdzie został zatrudniony najpierw na stanowisku asystenta, a po roku – adiunkta naukowo-dydaktycznego.

W ramach działalności organizacyjnej pełnił od 1 października 2020 r. do 31 maja 2023 r. funkcję Zastępcy Dyrektora Instytutu Nauk Prawnych ds. kształcenia w Filii Uniwersytetu w Piotrkowie Trybunalskim. Po przekształceniu Filii w samodzielną publiczną uczelnię wyższą – Akademię Piotrkowską – Habilitant zarządzał do 1 października 2024 r. na kierunku „Administracja” na Wydziale Humanistyczno-Administracyjnym, sprawując jednocześnie funkcję Kierownika Zakładu Administracyjno-Prawnego.

Działalność ta świadczy o zaangażowaniu Habilitanta w rozwój lokalnego ośrodka akademickiego oraz o jego zdolnościach organizacyjnych i dydaktycznych. Nie bez znaczenia jest przy tym interdyscyplinarność prowadzonych przez Habilitanta badań, co z pewnością ułatwiło prowadzenie dydaktyki w nowo powstałym ośrodku, szczególnie przy brakach kadrowych.

2.2. Uczestnictwo w konferencjach naukowych, staże zagraniczne i inna aktywność naukowa

Habilitant brał czynny udział w 21 konferencjach naukowych organizowanych w kraju, co świadczy o jego aktywności w polskim środowisku naukowym oraz gotowości do prezentowania wyników badań. Referaty wygłaszane przez Habilitanta dotyczyły zagadnień wpisujących się w jego główne zainteresowania badawcze, w tym problematyki prawa rzeczowego, reprivatyzacji, postępowania cywilnego oraz administracyjnego. Udział w ogólnopolskich wydarzeniach, takich jak cykliczne konferencje czy doroczne spotkania organizowane przez środowiska akademickie, należy ocenić pozytywnie i jako ważny element budowania obecności naukowej w kraju. Niewątpliwie jednak zauważalnym mankamentem jest brak udziału w konferencjach międzynarodowych, zwłaszcza poza granicami Polski. Zważywszy na rodzaj publikacji naukowych Habilitanta, w tym także w językach obcych oraz tematykę o potencjalnym znaczeniu w szerszym, europejskim kontekście (uzasadnionym przecież przez Habilitanta w ostatnim rozdziale recenzowanej monografii), należy przyjąć, że dysponował on zarówno odpowiednimi kompetencjami językowymi, jak i merytorycznymi, aby prezentować wyniki swoich badań na uznanych międzynarodowych wydarzeniach naukowych – np. w Niemczech. Brak takiej aktywności ogranicza potencjał oddziaływania dorobku Habilitanta poza krajowym środowiskiem naukowym i pozostaje aspektem wymagającym uzupełnienia w dalszym rozwoju naukowym.

W okresie przygotowania recenzowanej monografii, Habilitant odbył dwa długoterminowe staże naukowe poza jednostką macierzystą. Pierwszy, w Katedrze Badań nad Rozwojem Państwa i Prawa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego (1.11.2023 – 31.01.2024), zaowocował m.in. referatem na Ogólnopolskiej Konferencji historyków prawa, którego treść została wykorzystana w rozdziale monografii. Drugi staż, zrealizowany w Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Puławskiego (III – VI 2024), obejmował aktywny udział w życiu naukowym wydziału, prezentację wyników badań oraz wystąpienie na XXIII Dorocznej Konferencji Naukowej

SEAP. Oba staże miały istotne znaczenie dla rozwoju naukowego autora i bezpośrednio przyczyniły się do powstania ocenianego osiągnięcia.

2.3. Działalność redakcyjna i recenzyjna

Habilitant aktywnie angażuje się w działalność redakcyjną. Pełni funkcję sekretarza redakcji nowo powołanego czasopisma naukowego „Przegląd Prawno-Administracyjny Akademii Piotrkowskiej”. Funkcja sekretarza redakcji wiąże się z odpowiedzialnością merytoryczną i organizacyjną, obejmującą m.in. dobór tematyki, nadzór nad procesem redakcyjnym oraz dbałość o rozwój jakościowy i rozpoznawalność periodyku. Udział Habilitanta w tych działaniach wskazuje na jego zaangażowanie w rozwój instytucjonalny nowo powstałego ośrodka akademickiego.

Ponadto, w trakcie odbywanego stażu naukowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Radomskiego, dr Jarosław Stasiak zrecenzował monografię pt. „Aktualne problemy prawa i nauk o bezpieczeństwie”, wydaną przez Uniwersytet Radomski. Tego rodzaju aktywność dowodzi gotowości do współpracy naukowej i uczestnictwa w doskonaleniu jakości prac publikowanych w polskim obiegu naukowym.

2.4. Działalność organizacyjna i popularyzująca naukę oraz współpraca z otoczeniem

Habilitant był członkiem Komitetu naukowego i organizacyjnego I Ogólnopolskiej Naukowej Konferencji „Współczesne Problemy Administracji z Perspektywy Różnych Nauk” zorganizowanej w Akademii Piotrkowskiej w dniach 13-14 czerwca 2024 r. Był także członkiem Komitetu Naukowego Konferencji „Problematyka dowodu z opinii biegłego w postępowaniach cywilnym i karnym” w dniu 28 listopada 2024 r., organizowanej przez Instytut Ekspertyz Medycznych w Łodzi.

Habilitant wykazuje się także aktywną działalnością w ramach samorządu zawodowego radców prawnych, uczestnicząc w pracach Komisji Praw Człowieka OIRP w Łodzi oraz prowadząc szkolenia zawodowe z zakresu ksiąg wieczystych oraz roszczeń jednostek samorządu terytorialnego wobec Skarbu Państwa.

Pan dr Jarosław Stasiak jest członkiem Towarzystwa Naukowego Procesualistów Cywilnych oraz Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej.

Habilitant nie wykazał uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych (np. NCN). Brak aktywności w tym zakresie uznaję za istotny mankament w dorobku naukowym, świadczący o

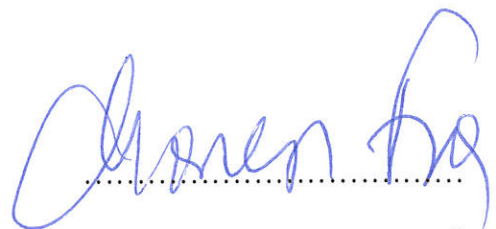
ograniczonym zaangażowaniu Habilitanta w działalność badawczą o charakterze zespołowym. Nie ulega wątpliwości, że obecnie – z punktu widzenia współczesnych standardów nauk i umiędzynarodowienia badań – uczestnictwo w projektach grantowych stanowi jeden z kluczowych mierników rozwoju naukowego oraz zdolności do współpracy w środowisku badawczym.

W ramach współpracy z otoczeniem, Habilitant wykazuje zaangażowanie w działania jednostek samorządu terytorialnego, a to sporządzenie ekspertyzy dopuszczającej wykorzystanie powództwa o zakaz immisji przeciwko właścicielom nieruchomości, w których prowadzone były sklepy z dopalaczami. Stanowi to przykład praktycznego zastosowania wiedzy naukowej. Jak wskazał Habilitant w autoreferacie, dzięki jego koncepcji udało się skutecznie wyeliminować w Łodzi to zagrażające życiu i zdrowiu małoletnich zjawisko. Wypracowany dorobek orzecniczy, który pozytywnie odnosił się do zaproponowanego rozwiązania, miał znaleźć następnie zastosowanie w innych ośrodkach, m.in. w Pabianicach.

IV. Konkluzja

Przedstawiona przez dr. Jarosława Stasiaka monografia (zrecenzowana w pkt II) oraz całość jego aktywności naukowej (oceniona w pkt III) odpowiada wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571). Jego dorobek naukowy jest zróżnicowany, znaczny i wartościowy. Habilitant wykazuje się także istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni i instytucji naukowej. Ponadto, jego zaangażowanie w działalność dydaktyczną i organizacyjną oraz we współpracę z otoczeniem, wzmacnia pozytywną ocenę działalności naukowo-badawczej Habilitanta.

W związku z powyższym, w mojej ocenie, osiągnięcia naukowe Habilitanta stanowią znaczny wpływ w rozwój dyscypliny nauki prawne – ze szczególnym uwzględnieniem postępowania cywilnego, co umożliwia tym samym uzyskanie przez niego stopnia naukowego doktora habilitowanego.

dr hab. Mariusz Fras, prof. UŚ

